

”Ερχομαι από την Ανατολικήν Θράκην

ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΣΑΤΑΛΤΖΑΝ ΕΩΣ ΤΟΝ ΕΒΡΟΝ—ΣΑΡΑΝΤΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ—ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ, ΛΟΥΛΕ ΜΠΟΥΡΓΚΑΣ, ΡΑΙΔΕΣΤΟΣ ΚΛΠ. — Ο ΜΥΛΟΣ ΤΟΥ ΔΟΔΟΠΟΥΛΟΥ, Η ΝΥΦΗ ΤΟΥ ΜΑΖ ΑΡΑΚΗ, Ο ΠΕΛΙΝΟΣ ΤΟΥ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ, ΤΑ ΤΡΙΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΑΡΑΝΤΑ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Του συνεργάτου μας κ. ΚΩΝ. Ι. ΚΟΥΚΚΙΔΗ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΕΝ ΟΛΩ Ή ΕΝ ΜΕΡΕΙ ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥ-
ΣΙΣ ΑΝΕΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΑΔΕΙΑΣ ΤΗΣ «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ»

Ἡ Ἀνατολική Θράκη ἀπὸ τὴν Τσατάλτζαν ἕως τὸν Ἐβρον μᾶς ἔμεινεν ὀλίγερα ἄγνωστη, ἀφοῦ πρὶν ἀπὸ εἴκοσιν ὀκτῶ ἔτη, ἔφυγαν ἀπ’ ἐκεῖ οἱ Ἕλληνας. Εἰς τὰ δύο ἀπὸ τὴν Πόλιν πρὸς τὴν Θράκην περάσματα — τὸ σιδηροδρομικὸν τῆς Τσατάλτζας καὶ τὸ λεωφορειακὸν τῶν δύο Τσεκμετζεδών, οἱ Ἕλληνες κατεβιβάζοντο ἀπὸ τὰ ὄχηματά, ἂν, ἐπισκέπται τῆς Πόλης, ἀπειρῶντο νὰ ταξιδεύσουν πρὸς τὰ ἐκεῖ. Ἔτσι μὲ τὴν πάροδον τοῦ καιροῦ, ἀφοῦ ἐγνωρίσαμεν στὸ ἀναμεταξὺ ἐπακριδῶς εἴτε διὰ τοῦ τύπου εἴτε δι’ ἐπιτοπιῶν ταξιδίων τόπους μακρυνούς, ὅπως τὸ Κογκό, τὰς νήσους τῶν Φιλιππίνων, τὴν Γροιλανδίαν καὶ τὴν Γῆν τοῦ Πυρός, κατελήξαμεν νὰ θεωροῦμεν τὴν ἀπηγορευμένην, ἀλλὰ καὶ τόσον κοντινὴν μᾶς Ἀνατολικὴν Θράκην ὡς ἕνα ἀνεξερεύνητη χώρα, λιγώτερο γνωστὴ μᾶς ὀπὸ τὴν Χιλευανὴν Ἀμαζονίαν τῆς νοτίου Ἀμερικής, τὰ ἐνδότερα τῆς Αὐστραλίας ἢ τὰς νήσους τῶν Παπούων. Οἱ τότε κυβερνήται τῆς Τουρκίας ὑψώνοντες ἕνα ἀδιαπέραστον κιγκλίδωμα (δὲν λέγω ἀδιαφανὲς παραπέτασμα, διότι εἰς τοὺς Ἕλληνας ὑπῆρχε πάντα ἡ δυνατότης νὰ ἐνατενίζον ἀπὸ τὴν δικὴν τῶν ὀχθῆν τοῦ ποταμοῦ Ἐβρου τοὺς ἀντικρυνούς λόφους τῆς Τουρκίας) ἐσυνέχισαν ἀμείλικτα ἐπὶ μακρὰ ἔτη μίαν πολιτικὴν ποῦ ἐγεννήθη μέσα στὴς ἀνταυγείας τῶν πολεμικῶν φλογῶν. Δὲν μπορούσαν ν’ ἀπαλλαγῶν ἀπὸ τὴν μαγγανείαν τῆς παλαιᾶς ἐχθρότητος. Μόλα ταῦτα ἐβάζαν στὸ ἀναμεταξὺ τὴν ὑπογραφήν τῶν κάτω ἀπὸ ἔγγραφα ποῦ ἀνοματίζαν μὲν φίλους τῶν τοῦ Ἕλληνας, ἀλλ’ εἰς τὴν πράξιν δὲν τοὺς ἀνεγνώριζαν τὸ ἀνθρώπινον δικαίωμα νὰ ἰδοῦν ἄλλῶς ἕνα τόπον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον μερικοὶ ἐξ αὐτῶν ξεκίνησαν διὰ τὴν ζωὴν καὶ τοῦ ὁποῦ το γλυκὺ ὄραμα ἦταν δι’ αὐτοὺς ἕνα ἐπιμονὸν κάλεσμα. Τοὺς ἔκαμναν μίαν μεταχειρίσιν, ἡ ὁποία δὲν ἦταν καθόλου ἐξυπρετικὴ τῆς πολιτικῆς τῶν φιλικῶν δεσμῶν ποῦ ἤθελαν ν’ ἀναπτύξουν μὲ τοὺς Ἕλληνας.

Οἱ Ἕλληνες τουναντίον δὲν ἔκριναν κολάν ν’ ἀσκήσουν παρομοίαν πολιτικὴν. Καὶ τὰς πύλας τῆς χώρας τῶν ἀφῆκαν ἀνοικτάς δι’ ἐκείνους ἐκ τῶν Τούρκων ποῦ θὰ ἤθελαν νὰ κάμουν μίαν ἐπίσκεψιν εἰς τὸν ἑλληνικὸν τόπον τὰς γενήσεώς των

ΣΑΡΑΝΤΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ : Τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Ἀθ. Ἀμπατζόγλου

καὶ συγχρόνως δὲν ἔπαυσαν νὰ ζητοῦν ἐπιμόνως ὅπως διὰ τὴν στερέωσιν τῆς ἐλληνοτουρκικῆς φιλίας ἐπιτραποῦν τὰ ταξίδια τῶν Ἑλλήνων ἀνταλλαξιμῶν εἰς τὴν Τουρκίαν.

ΑΙ ΠΥΛΑΙ ΗΘΙΩΣΑΝ

Ἐπὶ τέλους πρὸ ὀλίγου καιροῦ ἀνεγνωρίσθη ἡ ἀνάγκη τῶν ἀνοικτῶν θυρῶν. Ὁ φράκτης ποῦ ἦταν στημένος εἰς τὰ πρὸς τὴν Τουρκίαν σύνορά μας κατερρίθη πλέον καὶ μία περιοδεία εἰς τὴν ἐ-

κείθεν τοῦ Ἐβρου χώραν εἶνε ἀμέσως δυνατὴ δι’ ὅσους διατηροῦν ἀσθυστον τὸν πόθον τῆς ἐπισκέψεώς της. Τὰ μέχρι σήμερον γενομένα ἐμνημονεύθησαν ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς ὑπὸ τύπον κατὰ τὸ δυνατόν χρονολογικόν. Εἶνε ὅμως ὀρθὸν νὰ καλυφθοῦν πλέον μὲ πέπλον λήθης ἰδιαιτέρως ἀδιαφανῆ, ὥστε νὰ μὴ ἀφίνουν καμμίαν σκιάν εἰς τὸ πραγματικόν γλυκοκάρσγμα τῆς ἐλληνοτουρκικῆς φιλίας.

Περιέτρεξα τὴν Ἀνατολικὴν Θράκην ἀπὸ τὴν μίαν ἄκρην εἰς τὴν ἄλλην. Εἶδα ὄλα σχεδὸν πᾶς πολιτείας της καὶ ἔ-

δία τὴν Ραϊδεστόν, τὸ Λουλέμποουργκας, τὰς Σαράντα Ἐκκλησίας, τὴν Ἀδριανούπολιν καὶ τὸ Καραγάτς. Καὶ κατὰ παράκλησιν τῆς Ἀγκύρας ἐπέρασα ἀπὸ ἀπηγορευμένας ζῶνας, κοντὰ στὰ τουρκοβουλγαρικὰ σύνορα. Συνμίλησα μὲ ἀνωτέρους διοικητικοὺς ὑπαλλήλους, ἰδία τοὺς βαλῆδες καὶ τοὺς διευθυντὰς ἀστυνομικῶν καὶ χωροφυλακῆς, μὲ ἐπιστήμονας, τεχνίτας, ἐργάτας καὶ ἀνθρώπους τοῦ λαοῦ

— ΣΥΝΕΧΕΙΑ —
εἰς τὴν 5ην σελίδα

Μακεδονία 20/12/50

①

ΣΥΝΕΙΧΕΙΑ

ἐκ τῆς ἱερᾶς αἰδέσεως καὶ δύναται νὰ θεοδώσει διὰ τὴν πόσιν ἅπασαν εἰς τοὺς Ἕλληνας τὴν ἑλπίδα... Ἐπινοήματα παντοῦ δεκτὰ — καὶ τὸ πρόσωπον ποὺ με συνόδευε κι' ἐγώ — με δείγματα ἀληθινῆς συμπόθεας καὶ φιλικῆς ἀγάπης... Αἱ Σαραντὰ Ἐκκλησίαι...

Αἱ ΣΑΡΑΝΤΑ ἘΚΚΛΗΣΙΑΙ

Αἱ Σαραντὰ Ἐκκλησίαι ἔχουν τὴν εὐχὴ νὰ δείξουν ἕνα ρόλον διπλῆς μορφῆς — ἕνα ἕνα καὶ παρὰ ἄλλων. Περιορίζονται ἐν τῷ ἑαυτοῦ καὶ εἰνε ποὺ χαρακτηριστικὸν... Αἱ Σαραντὰ Ἐκκλησίαι καὶ Τούρκων...

Ἄλλα δὲ ἐπιθετικὰ περισσότερον εἰς τὸν παγκόσμιον ρόλον τῶν Σαραντᾶ Ἐκκλησίαι, διὰ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ προσφύγῃ εἰς μίαν ἀμερικανικὴν θεωρίαν, ποὺ διατυπώθη μετὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον... Αἰτίαι εἰς τὴν ἀνάστασιν μου...

Ἡ περὶ Σαραντᾶ Ἐκκλησιῶν θεωρία ἐπινοήθη κατὰ πρότασιν εἰς τὸν κοινὸν ἐπιχειρηματὴν τῶν Μαιῶν τοῦ 1925 ἐκ τῆς ἡμετέρας ἀμερικανικῆς δημοσιογραφίας... Τὴν ἐπινοήσαν οὕτως εἰς μίαν ἑλλην ἀνομοστατοῦ ἱστορικοῦ, κατὰ τὴν ὁποίαν...

ΣΑΚΟΥΣΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ἄλλὰ διὰ τὴν διασφάλισιν τῆς ἰδίας αὐτῆς δὲ ἔπειτα, νομίζω, νὰ λησθῇ ὅτι ὅταν πρῶτον μὴν καὶ ἐξουσιάζω τὴν πόλιν... Εἶχε, καθὼς ἐλέγχετο τότε, ὁμοιωματα θεωρούμενα ἀπέρρητα... Αἱ Σαραντὰ Ἐκκλησίαι...

αὐτὴν μόνην τὴν καὶ ἔπειτα εἰς τὴν Τεσσάλογον, ὅπου συνεκράτησαν τοὺς ἐχθρούς των... Ἄλλα διὰ τὸν κ. Φούλλερτον πορτογάλου ἀμερικανιστῆν τὸ γεγονός ὅτι ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς μάχης τῶν Σαραντᾶ Ἐκκλησιῶν ἤρξισαν τὰ μεγάλα συμβάντα... Ἰσὺς πᾶσι αὐτοῖς δοθεὶς ἀνεπιθυμητὸν...

Ἄλλ' ἀπὸ πολλὸν κόπον, ἀν' ὅχι ἀπὸ ἀλόγητον εἰς ἀπὸ κοινῆς προδοσίας... Ἐκ τῆς ἐποχῆς τῶν Σαραντᾶ Ἐκκλησιῶν ἤρξισαν τὰ μεγάλα συμβάντα... Αἱ Σαραντὰ Ἐκκλησίαι...

Ἡ θεωρία αὕτη δὲ ἀμερικανικὴ διατερεῖ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ πνεύματος ποὺ τὴν διέπνευσε... Ἐκ τῆς ἐποχῆς τῶν Σαραντᾶ Ἐκκλησιῶν ἤρξισαν τὰ μεγάλα συμβάντα... Αἱ Σαραντὰ Ἐκκλησίαι...

Ἡ περὶ Σαραντᾶ Ἐκκλησιῶν θεωρία ἐπινοήθη κατὰ πρότασιν εἰς τὸν κοινὸν ἐπιχειρηματῆν τῶν Μαιῶν τοῦ 1925 ἐκ τῆς ἡμετέρας ἀμερικανικῆς δημοσιογραφίας... Τὴν ἐπινοήσαν οὕτως εἰς μίαν ἑλλην ἀνομοστατοῦ ἱστορικοῦ, κατὰ τὴν ὁποίαν...

ΕΡΧΟΜΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ ΚΗΝ ΘΡΑΚΗΝ

Ἄλλὰ διὰ τὴν διασφάλισιν τῆς ἰδίας αὐτῆς δὲ ἔπειτα, νομίζω, νὰ λησθῇ ὅτι ὅταν πρῶτον μὴν καὶ ἐξουσιάζω τὴν πόλιν... Εἶχε, καθὼς ἐλέγχετο τότε, ὁμοιωματα θεωρούμενα ἀπέρρητα... Αἱ Σαραντὰ Ἐκκλησίαι...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Μαυριανή 20/12/50

